

Latvijas Republikas
Zemkopības ministrija

2000.gada publiskais pārskats

Godātie lasītāji !

Aicinām Jūs iepazīties ar Zemkopības ministrijas 2000.gada darbības pārskatu. Gada pārskats ir specifisks informācijas avots, kurš sagatavotam interesentam sniegs ļoti vispusīgu un detalizētu izklāstu skaitļu valodā par Zemkopība ministrijas sniegumu 2000.gadā. Pārskatā norādītie dati – dažās pozīcijās labāki kā plānots un cerēts, citās – zemāk vērtējami-, ir tikai paveiktā darba un iecerēto risinājumu aisberga redzamā daļa. Tā neredzamā daļa ir grūtais kolektīvais darbs lauksaimniecības attīstības nodrošināšanā.

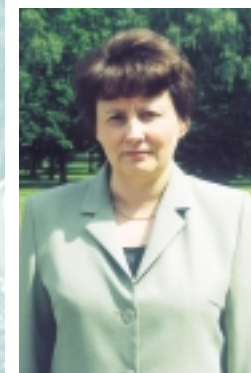
Atšķirībā no aisberga neredzamās daļas mūsu plānotais un paveiktais ir redzams un pārbaudāms. Šajā pārskatā ir sausi skaitļi un fakti, kuri balstās uz neatlaidīgu ikdienas darbu. Tā panākumi un neveiksmes ir atspoguļotas ne tikai laikrakstu slejās, televīzijas reportāžās, bet visbūtiskāk – katra cilvēka dzīvē. Jā, katra cilvēka dzīvē, jo Latvija ir lauksaimniecības zeme. Lauksaimniecība ir mūsu tautas pamatnodarbošanās un tai jābūt perspektīvai.

Un tieši uz lauksaimniecības perspektīvo attīstību ir virzīts Zemkopības ministrijas, zemnieku, visu mūsu domubiedru darbs.

Valsts sekretāre

Laimdota Straujuma

L.Straujuma

Satura rādītājs

1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra	5
2. Zemkopības ministrijas galvenie uzdevumi un prioritātes	8
3. Pakļautībā, pārraudzībā un pārziņā esošās iestādes (uzņēmēj sabiedrības)	8
Zemkopības ministrijas pakļautības iestādes	8
Zemkopības ministrijas pārraudzības iestādes	9
Zemkopības ministrijas pārziņā esošās iestādes un uzņēmēj sabiedrības	12
4. Pārskata gadā notikušās būtiskākās izmaiņas	12
5. Zemkopības ministrijas darbības rezultāti un to izvērtējums	15
Programmu rezultātīvo rādītāju izpildes analīze	
un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums	15
Pasākumi pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un to rezultāti	17
Pasākumi vadības audita un iekšējās kontroles ieteikumu realizācijai	17
Iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte un plānotie uzlabojumi	18
Starptautiskie projekti	18
Sabiedriskās attiecības	19
6. Finansējums un tā izlietojums	19
Valsts budžeta līdzekļu izlietojums	19
Valsts investīciju programma	19
Valsts pārvaldes institūciju pasūtītie pētījumi	20
Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana	21
7. Prognozes un plāni	22
Administrēšanas sistēmas uzlabošana	22
Iestādes darbības uzlabošana	22
Starptautiskie projekti	22
Pielikums	23
Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance latos)	23
Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums (latos)	23
Valsts speciālā budžeta līdzekļu izlietojums (latos)	23
Ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo budžeta	
iestāžu saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums (latos)	24
Iemaksas starptautiskajām organizācijām (latos)	24

Informācija sagatavota pēc Zemkopības ministrijas departamentu direktoru iesniegtajiem materiāliem. Pārpublicējot atsauce obligāta. Materiālus apkopoja I.Vestmane. Tālr. 7027369, e-pasts: Ilze.Vestmane@zm.gov.lv

1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra

Zemkopības ministrija ir centrālā izpildvaras iestāde, kuras galvenais uzdevums – izstrādāt un kopīgi ar citām valsts pārvaldes iestādēm īstenot valsts politiku lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības jomā, kā arī koordinēt šo nozaru darbību. Ministrijas darbību nosaka Ministru kabinetā apstiprināts ministrijas nolikums. Par ministrijas darbu kopumā politiski atbild ministrs, administratīvi – valsts sekretārs.

Valsts sekretārei ir divi vietnieki:
Lauksaimniecības jautājumos – Aivars Lapiņš
Meža jautājumos – Arvids Ozols

Zemkopības ministrija:

- nodrošina budžeta izstrādi un izpildes kontroli;
 - izstrādā Zemkopības ministrijas attīstības stratēģiju;
 - koordinē ministrijas struktūrvienību sadarbību;
 - pārstāv Zemkopības ministrijas intereses citās valsts institūcijās;
 - pārziņa Zemkopības ministrijas un tās pakļautībā, pārraudzībā un pārziņā esošo iestāžu darbu;
 - nodrošina starptautisko sadarbību.
- Zemkopības ministrijas struktūrvienības ir departamenti un nodaļas.

Zemkopības ministrijas departamenti un patstāvīgās nodaļas, to funkcijas

LAUKSAIMNIECĪBAS STRATĒGIJAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Vadīt un koordinēt Lauksaimniecības gada ziņojuma un Lauksaimniecības attīstības gada programmas izstrādi.
- Vadīt un koordinēt lauksaimniecības ilgtermiņa un vidēji ilga termiņa stratēģijas izstrādi.
- Nodrošināt Latvijas dalību Pasaules Tirdzniecības Organizācijā Zemkopības ministrijas kompetences ietvaros.
- Koordinēt valsts atbalstītu lauksaimniecības un pārstrādāto produktu tirgus attīstības pasākumus.

LAUKSAIMNIECĪBAS NOZARU UN PĀRSTRĀDES ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Izstrādāt normatīvo aktu projektus augkopības un lopkopības jomā saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautisko organizāciju prasībām.
- Izstrādāt lauksaimniecības nozaru nacionālo interešu pamatojumu sarunām ar Eiropas Savienības institūcijām.
- Izstrādāt lauksaimniecības attīstības nacionālā atbalsta programmu.
- Analizēt nozaru ekonomisko, tehnoloģisko un tehnisko attīstību.

INTEGRĀCIJAS EIROPAS SAVIENĪBĀ UN ĀRĒJO SAKARU DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Realizēt ar Eiropas Savienību noslēgtās vienošanās (izņemot ar tirgus nosacījumiem saistītos jautājumus).
- Koordinēt nacionālās likumdošanas harmonizāciju ar Eiropas Savienību jautājumos, kuri aptver vairākas lauksaimniecības apakšnozares un kuri nav ietverti atsevišķu institūciju funkcijās.
- Koordinēt Zemkopības ministrijas pozīciju pievienošanās stratēģijai un iestāšanās sarunām ar Eiropas Kopienas komisiju.
- Nodrošināt Zemkopības ministrijas starptautiskās sadarbības norisi.

Valsts sekretāros vietnieks
Lauksaimniecības jautājumos
Aivars Lapiņš
Tel.: 7027262
e-pasts:
Aivars.Lapins@zm.gov.lv

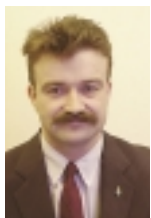
Valsts sekretāros vietnieks
Meža jautājumos
Arvids Ozols
Tel.: 7027201
e-pasts:
Arvids.Ozols@mezi.zm.gov.lv

Lauksaimniecības Stratēģijas
departamenta direktore
Rigonda Lerhe
Tel.: 7027338
e-pasts:
Rigonda.Lerhe@zm.gov.lv

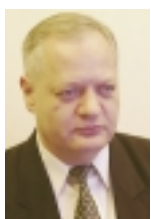
Lauksaimniecības nozaru un
pārstrādes attīstības departa-
menta direktore
Ziedone Bērziņa
Tel.: 7027160
e-pasts:
Ziedone.Berzina@zm.gov.lv

Integrācijas Eiropas Savienībā un Ārējo sakaru departamenta direktors **Mārtiņš Roze**.
Tālr.: 7027567
e-pasts: Martins.Roze@zm.gov.lv

Lauku attīstības departamenta direktore **Nina Rakstiņa**.
Tālr.: 7027393
e-pasts: Nina.Rakstina@zm.gov.lv

Veterinārā un pārtikas departamenta direktors **Viktors Grapmanis**.
Tālr.: 7027245
e-pasts: Viktors.Grapmanis@zm.gov.lv

Meža resursu un meža ekonomikas departamenta direktors **Valdis Lidaka**.
Tālr.: 7027101
e-pasts: Valdis.Lidaka@mezi.zm.gov.lv

Meža politikas un stratēģijas departamenta direktors – **Jānis Birģelis**.
Tālr.: 7027477
e-pasts: Janis.Birgelis@mezi.zm.gov.lv

LAUKU ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Uzraudzīt Eiropas Savienības speciālās pirmsiestāšanās programmas lauksaimniecībai un lauku attīstībai (SAPARD) pasākumu ieviešanu.
- Izstrādāt, analizēt un aktualizēt lauku attīstības politiku un stratēģiju, kā arī risināt lauku attīstības problēmas un veicināt kooperācijas attīstību.
- Izstrādāt lauksaimniecībā izmantojamo zemju racionālas izmantošanas, augšņu kultūrtehniskās un agrotehnoloģiskās ielabošanas, meliorācijas sistēmu izmantošanas un uzturēšanas stratēģiju.
- Izstrādāt un uzraudzīt lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības nozares kvalifikācijas celšanas un tālākizglītības stratēģiju.

VETERINĀRĀ UN PĀRTIKAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Sagatavot normatīvo aktu projektus veterinārajā un pārtikas jomā saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautisko organizāciju prasībām.
- Realizēt kvalitātes politiku veterinārajā, pārtikas, fitosanitārajā jomā.
- Uzraudzīt augkopības produkcijas kvalitātes nodrošināšanu.

MEŽA RESURSU UN MEŽA EKONOMIKAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Izstrādāt meža apsaimniekošanas, meža vides aizsardzības un medību saimniecības normatīvo aktu projektus.
- Analizēt meža produktu tirgus un to attīstības tendences.
- Informēt sabiedrību par meža produktu apriti.

MEŽA POLITIKAS UN STRATĒĢIJAS DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Izstrādāt meža nozares politiku un attīstības stratēģiju.
- Koordinēt meža nozares normatīvo aktu izstrādi un ekspertīzi.
- Koordinēt sabiedriskās un starptautiskās attiecības meža nozari skarošajos jautājumos.

BUDŽETA UN FINANSU DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Sagatavot Zemkopības ministrijas ikgadējo valsts budžeta projektu un valsts investīciju programmu.
- Nodrošināt budžeta programmu un apakšprogrammu finansiālo vadību atbilstoši ikgadējam likumam par valsts budžetu.
- Apzināt ministrijas, kā arī tās pakļautībā, pārraudzībā un pārziņā esošo valsts iestāžu, organizāciju, un uzņēmumu valdījumā esošo valsts nekustamo īpašumu, kā arī veikt uzskaiti un kontroli pār tā saglabāšanu.
- Ieviest finansu administrēšanas sistēmu Eiropas Savienības pirmsiestāšanās strukturālajiem pasākumiem lauksaimniecībā.

IEKŠĒJĀ AUDITA DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Sniegt Zemkopības ministrijas valsts sekretāram vērtējumu par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti, nodrošināt iesniegtās finansu uzskaites un citas informācijas ticamību un pilnīgumu, efektīvu un ekonomisku resursu izmantošanu, drošu kontroli un aizsardzību pret zaudējumiem.
- Sistemātiski uzraudzīt ministrijas, tās padotībā esošo iestāžu, kā arī valsts un Eiropas Komisijas daļēji vai pilnīgi finansēto programmu un projektu iekšējās kontroles (arī finansu un vadības kontroles) sistēmu, sniegt valsts sekretāram šīs sistēmas novērtējumu un ieteikt nepieciešamos uzlabojumus.

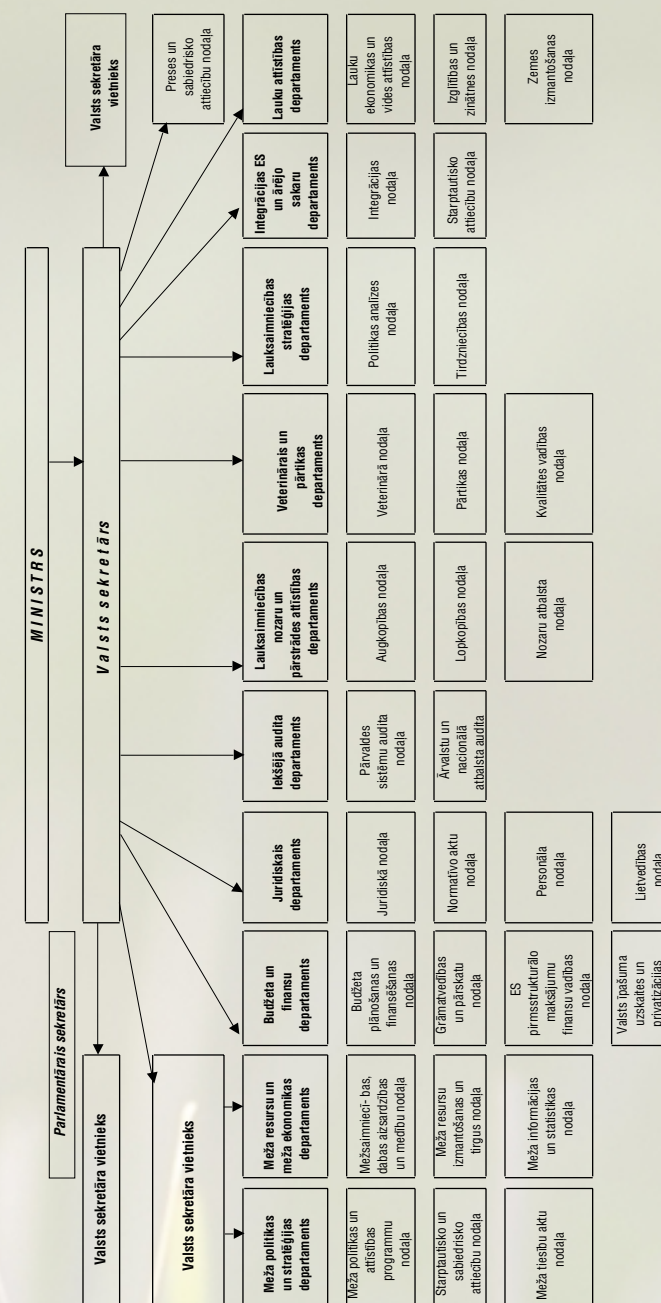
JURIDISKĀ DEPARTAMENTA FUNKCIJAS

- Juridiski nodrošināt ministrijas vadības un ministrijas struktūrvienību darbību.
- Koordinēt normatīvo aktu sagatavošanu lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs.
- Sagatavot atzinumus par normatīvo aktu projektiem ministrijas kompetencē esošajos jautājumos.

- Komplektēt un apmācīt personālu atbilstoši ministrijas funkcijām un struktūrai.
- Metodiski vadīt un kontrolēt lietvedības dokumentu noformēšanas noteikumu ievērošanu visās ministrijas struktūrvienībās, kā arī organizēt dokumentu apriti ministrijā.

PRESES UN SABIEDRISKO ATTIECĪBU NODAĻAS FUNKCIJAS

- Informēt masu saziņas līdzekļus par ministrijas darbu un tās kompetencē esošo jautājumu risināšanu.
- Izstrādāt sabiedrisko attiecību stratēģiju lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības jomā.
- Koordinēt sabiedrisko attiecību projektus ar valsts institūcijām un sabiedriskajām organizācijām.
- Sadarboties ar preses izdevumiem, televīziju un radio, kā arī radīt sistēmu žurnālistu un sabiedrības informēšanā par valsts politiku lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā.
- Sadarbībā ar Eiropas integrācijas biroju informēt sabiedrību par Eiropas Savienības jautājumiem.

Budžeta un finansu departamenta direktore – **Baiba Bāne**.
Tālr.: 7027283
e-pasts: Baiba.Bane@zm.gov.lv

Iekšējā audita departamenta direktors – **Pēteris Libietis**.
Tālr.: 7027267
e-pasts: Peteris.Libietis@zm.gov.lv

Juridiskā departamenta direktore **Sintija Grigalūna**.
Tālr.: 7027087
e-pasts: Sintija.Grigaluna@zm.gov.lv

Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja **Dagnija Muceniece**.
Tālr.: 7027070
e-pasts: Dagnija.Muceniece@mezi.zm.gov.lv

2. Zemkopības ministrijas galvenie uzdevumi un prioritātes

- Izstrādāt un kopīgi ar valsts pārvaldes iestādēm īstenot valsts politiku lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības jomā, kā arī koordinēt šo nozaru darbību.

- Savas kompetences ietvaros izstrādāt likumu un citu normatīvo aktu projektus, saskaņojot tos ar Eiropas Savienības normām un Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem, kā arī nodrošināt izdoto normatīvo aktu ieviešanu un kontrolēt to izpildi.

- Sagatavot un iesniegt Ministru kabinetā priekšlikumus par ministrijas uzdevumu veikšanai nepieciešamo budžeta finansējumu.

- Izstrādāt lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības attīstības atbalsta politiku un programmas, kā arī sekot attiecīgo programmu veidošanu atbilstoši Eiropas līguma prasībām.

- Izvērtēt lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības ekonomisko stāvokli un tendences, noteikt ekonomiskās attīstības prioritātes un izstrādāt attīstības koncepcijas.

- Sagatavot valsts nostāju lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības jomā Latvijas un Eiropas Savienības sarunām.

- Savas kompetences ietvaros organizēt pārtikas aprites valsts uzraudzību un kontroli.

- Uzraudzīt un koordinēt lauksaimniecības un mežsaimniecības mācību iestāžu un konsultatīvo dienestu darbu, kā arī organizēt iestāžu darbinieku profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu.

- Veikt ministrijas un tās pakļautībā, pārraudzībā un pārziņā esošo valsts iestāžu un uzņēmumu (uzņēmējiesabiedrību) iekšējo auditu.

3. Pakļautībā, pārraudzībā un pārziņā esošās iestādes

ZEMKOPIBAS MINISTRIJAS PAKĻAUTĪBAS IESTĀDES

SANITĀRĀ ROBEŽINSPEKCIJA

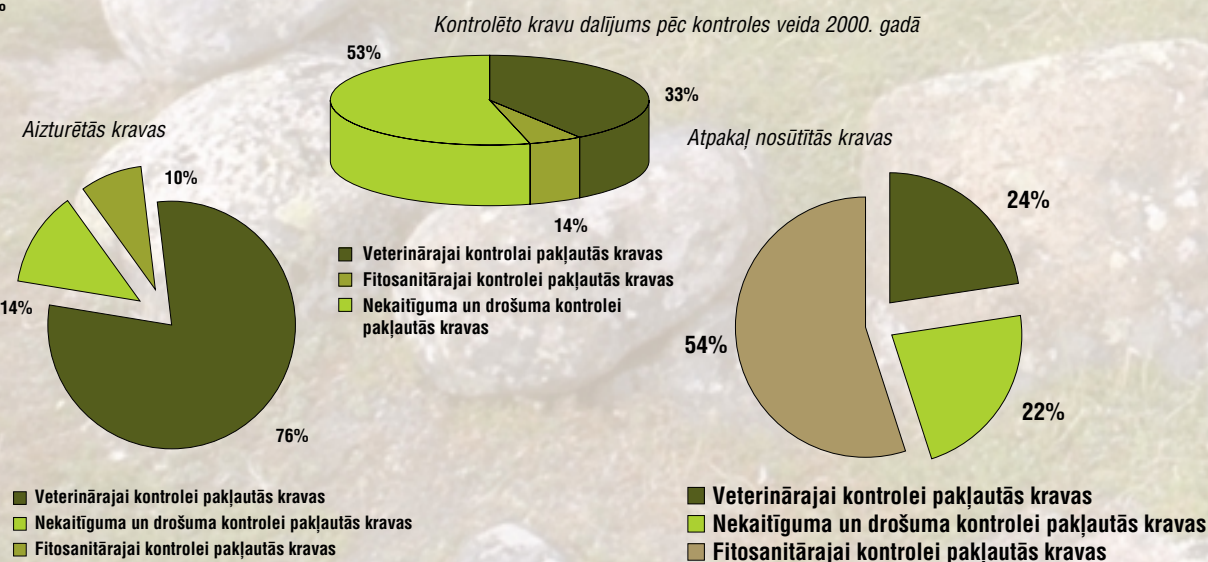
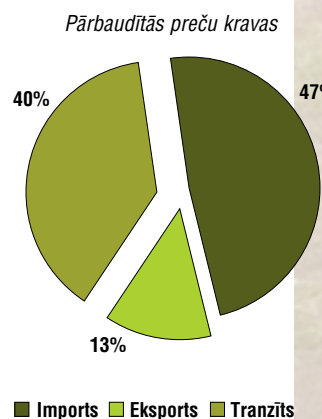
Sanitārās robežinspekcijas galvenais uzdevums ir uz valsts robežas kontrolēt kravu atbilstību Latvijas Republikā noteiktajām veterinārajām, fitosanitārajām un obligātajām nekaitīguma un drošuma prasībām.

Sanitārā robežinspekcija kravu kontroli veic 32 muitas punktos. No tiem 14 ir autoceļu kontroles punkti, 9-ostu, 7-dzelzceļa, 1-lidostas un 1-pasta kontroles punkts. Kontrole tiek veikta arī 71 muitas noliktavā visā Latvijā.

Pagājušajā gadā sanitārie robežinspektori ir noņēmuši 1 112 paraugus, kuriem veikti 1 930 izmeklējumi.

2000. gadā tika pabeigta visu robežkontroles punktu pieslēgšana valsts nozīmes datu pārraides tīklam. Tas nodrošina operatīvu informācijas ieguvu un apstrādi. Informācijas sistēmas modernizācija ir arī viens no 2001. gada galvenajiem uzdevumiem.

Pagājušā gada beigās daudzās Eiropas valstīs uzliesmoja govju spongiformā encefalopātija. Lai nepieļautu šīs bīstamās infekcijas slimības iekļūšanu un izplatīšanos Latvijā, Sanitārā robežinspekcija veica un arī turpina veikt pastiprinātu gaļas produktu kontroli uz valsts robežas.

ZEMKOPIBAS MINISTRIJAS PĀRRAUDZĪBAS IESTĀDES

VALSTS VETERINĀRAIS DIENESTS

Valsts veterinārā dienesta galvenie uzdevumi ir:

- vadīt un nodrošināt valsti vienotu veterināro uzraudzību un dzīvnieku veterinārmedicīnisko aprūpi;

- noteikt un organizēt pasākumu kopumu, lai pasargātu valsts teritoriju no dzīvnieku lipīgajām slimībām;

- nodrošināt veterinārsanitāro uzraudzību un veterinārsanitāro ekspertīzi dzīvnieku produkcijas ieguvē, pārstrādē, uzglabāšanā, pārvadāšanā un realizēšanā;

- kontrolēt veterināro iestāžu (ambulanču, klīniku, slimnīcu, laboratoriju), dzīvnieku mākslīgās apsēklošanas uzņēmumu, dzīvnieku barības ražotņu, veterināro zāļu preparātu ražotņu un aptieku darbību, kā arī slēgt šīs iestādes un uzņēmumus, ja pārkāpti normatīvie akti;

- reģistrēt veterināros zāļu preparātus un diagnostikas metodes, kontrolēt to lietošanu un, ja nepieciešams, anulēt reģistrāciju.

Nozīmīgākie pasākumi 2000. gadā:

- sagatavotas un apstiprinātas veterinārās prasības valsts uzraudzības objektiem (dzīvnieku dzīvniekiem, procesiem, produktiem) atbilstoši ES un Starptautiskā Epizootiju Biroja (O.I.E.) prasībām;

- izstrādāta un apstiprināta "Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības valsts programma" 2001. gadam;

- 2000. gadā saskaņā ar valdības deklarācijā plānoto panākta zināma valsts finansējuma optimizācija, palielinot 2001. gada valsts budžeta dotācijas apjomu, lai vairāku uzraudzības un kontroles funkciju veikšanu apmaksātu no valsts budžeta dotācijas līdzekļiem.

VALSTS ZIVSAIMNIECĪBAS PĀRVALDE

Valsts ar Valsts zivsaimniecības pārvaldes starpniecību pārzina Latvijas Republikas iekšējo ūdeņu, Baltijas jūras teritoriālo ūdeņu un ekonomiskās zonas ūdeņu zivju resursus, organizē zivju krājumu stāvokļa novērtējuma veikšanu un to racionālas izmantošanas priekšlikumu izstrādi, kā arī koordinē un vada vērtīgo zivju sugu krājumu atražošanu Latvijas Republikas ūdeņos un zivju resursu uzskaites un valsts pasūtīto pētījumu un zinātnisko rekomendāciju izstrādi.

Valsts zivsaimniecības pārvalde izstrādā nozares attīstības programmas un citus

stratēģiskos dokumentus, izstrādā un pilnveido nacionālo zivsaimniecības likumdošanu un to harmonizē atbilstoši Eiropas Savienības prasībām. Kā viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir Latvijas zivsaimniecības interešu pārstāvniecība, nacionālo nozvejas kvotu pamatošana un aizstāvēšana starptautiskajās organizācijās, kā arī starpvalstu zvejniecības līgumu, vienošanos un sadarbības projektu sagatavošana un realizācija.

Lai aktīvāk veidotu dialogu ar zivsaimnieku profesionālajām organizācijām Valsts zivsaimniecības pārvaldes funkciju realizēšanā, 2000. gadā tika pilnveidots Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības konsultatīvās padomes darbs. Savukārt, lai iesaistītu makšķernieku sabiedriskās organizācijas makšķerēšanas attīstības politikas veidošanā, īstenošanā un makšķerēšanas valsts pārvaldē, 2000. gadā tika izveidota Makšķerēšanas lietu konsultatīvā padome.

Starptautiskā līmenī kā būtisku aktivitāti var atzīmēt Latvijas pievienošanos Austrumu un Centrālās Eiropas starptautiskajai organizācijai "EUROFISH", kas dos papildus iespējas zivsaimniecības uzņēmumu attīstības veicināšanā

VALSTS MEŽA DIENESTS

Valsts meža dienests atbild par vienotu meža politikas realizāciju visos Latvijas mežos, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, realizē atbalsta programmas ilgspejīgas mežsaimniecības nodrošināšanai. Tā galvenās funkcijas saskaņā ar Valsts meža dienesta likumu (spēkā no 01.01.2000) ir:

- uzraudzīt to normatīvo aktu ievērošanu, kuri Latvijā regulē meža apsaimniekošanu un izmantošanu;

- novērtēt normatīvo aktu darbību attiecībā uz meža apsaimniekošanu un izmantošanu un iesniegt priekšlikumus Zemkopības ministrijai par grozījumiem normatīvajos aktos;

- kārtot Meža valsts reģistru;
- eksaminēt medniekus un izsniegt mednieku apliecības;
- organizēt meža ugunsdrošības uzraudzību un ugunsgrēku ierobežošanu;
- informēt sabiedrību par meža un medību resursu stāvokli un to izmantošanu;
- informēt un konsultēt meža īpašniekus par mežsaimniecības jautājumiem un attiecīgo normatīvo aktu prasībām.

2000. gadu Valsts meža dienests uzsāka pēc reorganizācijas. Būtiski tika samazināts struktūrvienību skaits un štati. Atsevišķas funkcijas (meža inventarizācija un meža apsaimniekošanas plānošana) veica

privātuzņēmumi, apsaimniekošanu-Valsts akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži". Būtiski palielinājies darba apjoms meža īpašnieku informēšanā un konsultēšanā par mežsaimniecības jautājumiem un likumdošanas prasībām.

Valsts meža dienesta finansu līdzekļus veidoja dotācija no valsts budžeta vispārējiem ieņēmumiem un ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

CILTS DARBA VALSTS INSPEKCIJA

Ciltsdarba valsts inspekcijas galvenie uzdevumi:

- kontrolēt Ciltsdarba likumā noteikto personu darbību;
- kontrolēt ganāmpulku reģistrēšanu un dzīvnieku apzīmēšanu;
- kontrolēt ciltslietu un mākslīgās apsēklošanas staciju, pārraudzības analīžu laboratoriju, šķirnes dzīvnieku audzētāju organizāciju un šķirnes dzīvnieku audzēšanas saimniecību darbību;
- kontrolēt Valsts ciltsgrāmatas un ciltsdokumentu kārtēšanu;
- kontrolēt ciltsdarbā nodarbināto personu sertifikāciju;
- kontrolēt Valsts ciltslietu informācijas datu apstrādes centra (VCIDAC) darbību.

Ciltsdarba valsts inspekcijas veikums 2000. gadā:

- priekšlikumi par vairākiem Zemkopības ministrijas gatavotajiem normatīvajiem dokumentiem lopkopībā;
- līdzdalība Eiropas Savienības prasībām atbilstošas pārraudzības sistēmas izveidošanā govkopībā;
- programmas, kas saistās ar dzīvnieku reģistrāciju un to ciltsvērtības noteikšanu, izvērtēšana.

VALSTS AUGU AIZSARDZĪBAS DIENESTS

Valsts augu aizsardzības dienests veic valsts kontroli un uzraudzību augu, aizsardzības līdzekļu, augu un augu produktu, augu šķirņu, sēkļu un stādāmo materiālu aprītes jomā. Dienesta uzdevums ir laikus konstatēt kaitīgo organismu parādīšanos, prognozēt to attīstību, noteikt augu karantīnas pasākumus konkrētos gadījumos un vietās, kā arī veicināt augu aizsardzības pasākumu veikšanu tādā apjomā, lai likvidētu vai ierobežotu kaitīgo organismu izplatīšanos un samazinātu to ietekmi.

2000. gadā notika Valsts augu aizsardzības dienesta reorganizācija, tam pievienojot Valsts sēkļu inspekciju un Latvijas valsts augu šķirņu

salīdzināšanas centru.

2000. gadā uzsāka augu audzētāju, augu un augu produktu pārstrādātāju, uzglabātāju, tirgotāju, importētāju un eksportētāju reģistrācija "Fitosanitārai kontrolei pakļauto augu un augu produktu aprītē iesaistīto personu reģistrā". Latvija ir pirmā no visām kandidātvalstīm, kura ir uzsākusi šāda reģistra veidošanu.

Tas ir būtisks solis augu pasu sistēmas ieviešanai Latvijā.

Nacionālā sēkļu kontroles laboratorija akreditācijas rezultātā ieguvusi tiesības izsniegt starptautiski atzītus sēkļu kvalitāti apliecinātošus dokumentus – ISTA sertifikātus, kas nodrošina iespēju sēkļu materiālu tirgot ārpus Latvijas robežām.

AUGKOPĪBAS PRODUKCIJAS KVALITĀTES VALSTS KONTROLES DIENESTS

Dienestam ir šādi uzdevumi:

- veikt augkopības produkcijas aprītes un uzņēmumu (uzņēmējiesabiedrību) valsts uzraudzību un kontroli un atbilstības novērtēšanu saskaņā ar pilnvaru sadalījumu un izstrādātajām inspicēšanas programmām;
- kontrolēt labības intervences noliktavu un labības atbilstību noteiktajām prasībām un piedalīties valsts labības rezerves kvalitātes un apjoma inventarizācijā, kuru veic valsts akciju sabiedrība "Lauksaimniecības tirgus intervences aģentūra";
- veikt labības references laboratorijas funkcijas un organizēt ar kvalitātes atbilstības noteikšanu saistīto laboratoriju atestāciju un starplaboratoriju testēšanu.

Dienesta darbības mērķis – nodrošināt iekšējā tirgus aizsardzību pret nekvalitatīvas produkcijas izplatīšanu.

Gada laikā tika nodrošināta nepārtrauktība tirgus intervencē iepirktais labības kvalitātes kontrolē. Sākot ar jūlija mēnesi, tika veikta valsts labības intervences noliktavu izvērtēšana atbilstoši valstī noteiktajām prasībām.

LAUKU ATBALSTA DIENESTS (LAD)

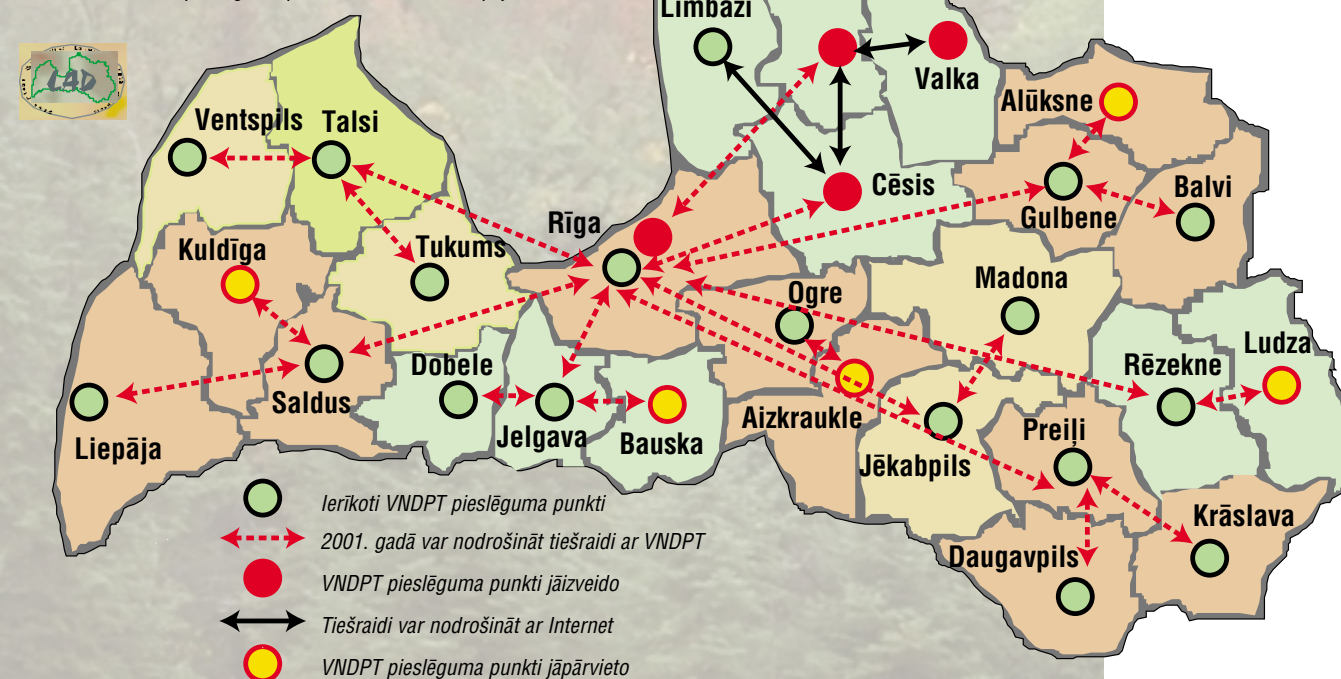
Lauku atbalsta dienests atbild par vienotu valsts atbalsta un Eiropas Savienības atbalsta politikas realizāciju valstī, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un pilda citas ar lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas realizāciju saistītas funkcijas.

Veicot Lauku atbalsta dienesta akreditācijas procesu Eiropas Savienības atbalsta

saņemšanai, tika uzsākta informācijas sistēmas izveide. Lauku atbalsta dienesta informācijas sistēma (LAD IS) ir balstīta uz centralizētu reģistru un datu apstrādes principu, tāpēc arvien aktuālāka kļuva Lauku atbalsta dienesta reģionālo lauksaimniecības pārvalžu un to rajonu sektoru iekļaušana vienotā datu pārraides tīklā, kas tika veikts ar

Valsts nozīmes datu pārraides tīkla (VNDPT) palīdzību. 2000. gada beigās sākās Lauku atbalsta dienesta informācijas sistēmas testēšana, kas parādīja, ka Valsts informācijas tīkla aģentūras (VITA) veidotais Valsts nozīmes datu pārraides tīkls funkcionē veiksmīgi (1. attēls).

1. attēls. VNDPT pieslēguma punkti un tiešraides iespējas LAD

2000. gadā dienests turpināja Zemkopības ministrijas 1999. gadā uzsāktu rajonu lauksaimniecības departamentu reorganizācijas procesu, izveidojot 9 reģionālās lauksaimniecības pārvaldes (2. attēls), vienlaicīgi katrā rajonā saglabājot atbalsta punktu – reģionālās

pārstāvniecības sektoru, tādējādi nodrošinot pakalpojumu saņemšanu iespējami tuvāk dzīvesvietai.

Pārskata periodā Lauku atbalsta dienesta galvenais uzdevums bija sagatavoties SAPARD programmas uzsākšanai Latvijā.

2. attēls. Lauku atbalsta dienesta reģionālās lauksaimniecības pārvaldes

ZEMKOPIBAS MINISTRIJAS PĀRZIŅĀ ESOŠAS IESTĀDES

Zemkopība ministrijas pārziņā ir šādas valsts iestādes un uzņēmumi (uzņēmējiesabiedrības):

- **valsts uzņēmums** "Latvijas Valsts augu aizsardzības centrs";

- **projektēšanas un informācijas valsts uzņēmums** "Meliorprojekts";

- **bezpeļņas organizācijas valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību:**

"Lauksaimniecības tehnikas sertifikācijas un testēšanas centrs", "Agroķīmisko pētījumu centrs" un "Valsts tehniskās uzraudzības inspekcija";

- **valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību** "Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrs";

- **bezpeļņas organizācijas valsts akciju sabiedrības** "Lauku attīstības fonds" un "Lauksaimniecības tirgus intervences aģentūra";

- **valsts akciju sabiedrība** "Latvijas valsts meži";

- **bezpeļņas organizācija valsts uzņēmums** "Lauksaimnieku centrs";

- **valsts zinātniskā bezpeļņas organizācija** "Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts";

- **selekcijas stacijas:** valsts zinātniskā bezpeļņas organizācija "Valsts Dobeles dārzkopības selekcijas un izmēģinājumu stacija", bezpeļņas organizācija valsts zinātniskais uzņēmums "Valsts Stendes selekcijas stacija" un valsts bezpeļņas zinātniskais uzņēmums "Priekuļu selekcijas stacija";

- **muzeji:** lauksaimniecības tehnikas muzejs "Kalēji", Latvijas Meliorācijas un zemkopības muzejs un K.Ulmaņa piemiņas muzejs "Pikšas";

- **Latvijas Lauksaimniecības universitāte;**

- **bezpeļņas organizācijas valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību:** Barkavas arodvidusskola, Ērgļu arodvidusskola, Rīgas pārtikas ražotāju vidusskola un Bulduru dārzkopības vidusskola;

- **arodvidusskolas:** Apes, Apguldes, Cīravas, D agdas, Jaunaglonas, Jaungulbenes, Mežotnes, Ozolu, Rankas, Skrundas, Viesītes, Zaļenieku un Zilupes;

- **arodģimnāzijas:** Jāņmuižas, Rēzeknes un Valmieras;

- **tehnikumi:** Bebreņes, Kazdangas, Laidzes, Lūznavas, Saldus, Smiltenes, Vecbebru, Višķu un Ogres meža tehnikums;

- **Valsts lauksaimniecības tehnikumi:** Malnavas, Kandavas, Priekuļu un Saulaines;

- **koledžas:** Jēkabpils Agrobiznesa koledža.

4. Pārskata gadā notikušās būtiskākās izmaiņas

KONCEPCIJAS, STRATĒĢISKIE DARBI, INTEGRĀCIJA EIROPAS SAVIENĪBĀ, LIKUMDOŠANA

- Sagatavots Lauksaimniecības ziņojums 2000 gadam.

- Izstrādāta un Ministru kabinetā akceptēta 2001.gada Lauksaimniecības attīstības programma.

3. attēls.

Eiropas komisijas lēmums par **atbalsta** piešķiršanu Latvijas lauksaimniecības un lauku attīstībai pirmsiestāšanās periodā

Zemkopības ministrija izstrādā Lauku **attīstības plānu** (1999–2000) un izveido **Lauku atbalsta dienestu** (01.01.2000)

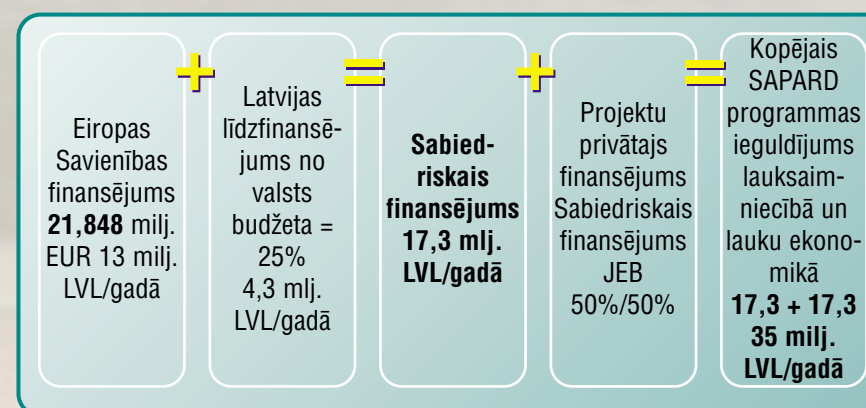
Eiropas komisija **apstiprina Lauku attīstības plānu** (25.10.2000)

Pēc Eiropas komisijas lēmuma par Lauku atbalsta dienesta **akreditāciju** sāksies projektu pieteikumu pieņemšana Lauku atbalsta dienestā

- 2000. gada maijā Latviešu biedrības namā kopā ar citiem sadarbības partneriem noorganizēta pirmā Lauku attīstībai veltītā starptautiskā konference.

- Veikti priekšdarbi, lai uzsāktu SAPARD programmu, kura īstenošas dažāda apjoma investīciju projektus lauksaimniecības un citās lauku ekonomikas nozarēs. (3. un 4. attēlī):

4. attēls.

- Izstrādāts ES Sarunu pozīcijas dokuments.

- Zemkopības ministrija noslēdza līgumu ar Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi (LOSP), kurai ir konsultatīvas institūcijas statuss un kuras galvenie uzdevumi ir:

- lauksaimnieku sabiedrisko organizāciju un nozaru asociāciju iesaistīšana lauksaimniecības politikas veidošanā un īstenošanā;

- konkurētspējīgas lauksaimniecības produkcijas ražošanas, pārstrādes un eksporta veicināšana;
- alternatīvu nodarbošanās veidu attīstības veicināšana laukos.

- Izstrādāta un iesniegta ES Komisijai Latvijas Republikas Sarunu pozīcijas dokumenta 7.sadaļa "Lauksaimniecība" un atvērtas iestāšanās sarunas Eiropas Savienībā 8.sadaļai "Zivsaimniecība".

- Atjaunota Latvijas Nacionālā programma integrācijai ES.

- Sagatavoti grozījumi Lauksaimniecības likumā.

- Pieņemts Meža likums.

- Pieņemts Lauku atbalsta dienesta likums, kas ir priekšnoteikums Lauku atbalsta dienesta akreditēšanai par SAPARD ieviešanas un maksājumu aģentūru.

- Sagatavots Veterinārmedicīnas likuma projekts.

- Pieņemts likums "Par ievedmu tarifu likmēm un muitas tarifu kvotām, kas piemērojamas Eiropas Kopienas izcelsmes lauksaimniecības precēm".

- Pieņemti grozījumi Zvejniecības likumā.

IEKŠĒJĀ TIRGUS AIZSARDZĪBA UN STABILIZĀCIJA

- Veikta regulāra kontrole dzīvnieku izcelsmes produkcijas ieguves, glabāšanas un

realizācijas vietās un izņemta no aprites nelikumīgi ievestā produkcija.

- Regulāri veikta pārbaude produkcijas ražošanas vietās par higiēnas prasību ievērošanu, apturot produkcijas ražošanu un izplatīšanu, ja tā neatbilst noteiktajām prasībām.

- Veikta veterināro prasību saskaņošana ar valstīm, ar kurām notiek tirdzniecība, tādējādi izvīrot augstākas prasības produkcijas kvalitātei.

- Ierobežots graudu un cukura imports, pastiprināta kontrole licenču izsniegšanā graudu un cukura ieviešanai. Licencēšanas komisijas pārstāvji no nevalstiskajām organizācijām garantēja licenču izsniegšanas procesa pārskatāmību.

- Sagatavots Eiropas Kopienas un Latvijas asociācijas padomes lēmums par tirdzniecības nosacījumu pilnveidošanu pārstrādātiem lauksaimniecības produktiem.

- Panākta vienošanās starp ES un Latviju par lauksaimniecības preču tirdzniecības tālāku liberalizāciju (dubultnulle nosacījumi kvotu ietvaros).

- Sekmīgi realizēta 2000. gada graudu intervence, uzsākot graudu iepirkšanu valsts intervencē no 1. augusta, tādējādi stabilizējot cenas graudu tirgū.

- Noteiktas cukura ražošanas kvotas un cukurbiešu audzētājiem - cukurbiešu piegādes apjomi.

- Sekmīgi veikti cukura intervences pasākumi, tādējādi stabilizējot cukurfabrikas darbu.

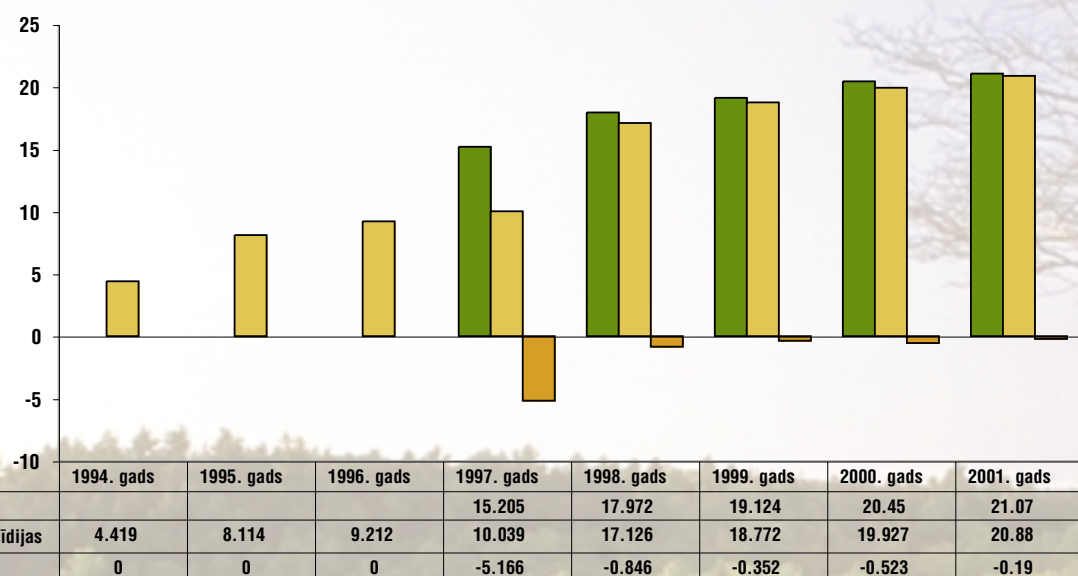
- Realizēts pasākumu plāns cūkgājas ražošanas nozares sakārtošanai un tālākai attīstībai.

- Izstrādāta Latvijas sarunu pozīcija jaunajam Pasauls tirdzniecības organizācijas lauksaimniecības sarunu posmam.

VALSTS SUBSĪDIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAI

● 2000. gadā subsīdiju apjoms bija vislielākais Latvijas Republikas pastāvēšanas vēsturē. Atbalsts sasniedza Ls 19,9 miljonus (5. attēls).

5. attēls. Valsts atbalsta līdzekļu dinamika lauksaimniecības produkcijas ražotājiem 1994. – 2001. gadā (milj. latu).

● Kopumā tika realizētas 13 programmas, no kurām trīs programmas – “Cūkgaļas ražošanas nozares stabilizēšana” – ar subsīdiju apjomu Ls 1 milj., “Agroklimatisko faktoru radīto zaudējumu kompensācija augkopībā” – ar subsīdiju apjomu Ls 700 tūkst., “Lauksaimniecības ražošanas tehniskā modernizācija” Ls 1735 tūkst. – tika iekļautas papildus.

● Lai rosinātu vidējo saimniecību – preču produkcijas ražotāju-veidošanos un attīstību, efektivitātes kāpināšanai tika ieviesta jauna eksperimentāla programma tām saimniecībām, kuru vidējais neto apgrozījums lauksaimnieciskajā darbībā ir lielāks par Ls 10 tūkst., kopumā izmaksājot Ls 816 tūkst.

● Lai paaugstinātu piensaimniecības konkurētspēju tirgū un atbalstītu stabilas un ekonomiski izdevīgas nozares veidošanos, par piena ieguves tehnoloģiju modernizēšanu tika subsidēta 1997. gadā, 1998. gadā un 1999. gadā saņemtā kredīta vai līzings procentu likmju dzēšana.

● 2000. gada otrajā pusē saskaņā ar valdības pārstāvju un lauksaimnieku organizāciju pārstāvju parakstīto vienošanos un atbilstoši Eiropas Savienības lauksaimniecības politikai Latvijā tika ieviesti kompensācijas maksājumi par sējplatību, izmantojot līdzekļus Ls 2398 tūkst. apmērā.

● Sakarā ar to, ka kavējās SAPARD programmas uzsākšana, tika veikti grozījumi subsīdiju galvenajās programmās piešķirot Ls

4,4 milj., tai skaitā lauksaimniecības tehniskajai modernizācijai Ls 1,7 milj., lai nodrošinātu investīciju piesaistes nepārtrauktību nozarē.

● Ievērojot lauksaimnieku lielo interesi par ilggadīgo stādījumu ierīkošanu, ar mērķi nodrošināt iekšējā tirgus pieprasījumu pēc Latvijā audzētiem augļiem un ogām, 2000. gadā ievērojumi tika palielināti subsīdiju apjoms ilggadīgo stādījumu ierīkošanai papildus piešķirot Ls 173 tūkst. augļu – ogu dārzu izveidei. Tāpat arī programmā “Augšņu kultūrtehnikā un agrotehnoloģiskā ielabošana” tika palielināts subsīdiju apjoms par Ls 340 tūkst.

IZGLĪTĪBA

● 2000. gadā turpinājās mācību iestāžu pārveidošana par valsts bezpeļņas uzņēmējdarbībām. Šādā statusā darbu uzsākušas 4 mācību iestādes: Bulduru dārzkopības vidusskola, Rīgas pārtikas ražotāju vidusskola, Barkavas arodvidusskola, Ērgļu arodvidusskola. Pārveidojumu rezultātā iespējams labāk un operatīvāk apsaimniekot pašu skolu saimnieciskās darbības rezultātā nopelnītos līdzekļus, rastas iespējas ņemt kredītus materiālās bāzes uzlabošanai.

● Mācību iestāžu finansēšanā ieviests normatīvais finansējums uz 1 audzēkni atkarībā no izglītības programmas, un tas veicina racionālu valsts budžeta līdzekļu izlietošanu.

● Lai iesaistītu darba devējus profesionāl-

lās izglītības programmu īstenošanā, divas izglītības iestādes nodotas rajonu pašvaldībām: Sukaas arodvidusskola – Jēkabpils rajona pašvaldībai un Mālpils tehnikums – Rīgas rajona pašvaldībai. Zemkopības ministrija uz līguma pamata šajās skolās finansē atsevišķas profesionālās izglītības programmas.

MEŽA NOZARE

● Saskaņā ar Meža likumu ir izstrādāti 20 normatīvo aktu projekti, kas nosaka meža un meža zemju apsaimniekošanas, aizsardzības, dabas aizsardzības, informācijas aprites pamatprincipus, kā arī atbildību par meža apsaimniekošanas un izmantošanas normatīvo aktu pārkāpumiem.

● Izstrādāta Nacionālā meža programmas koncepcija.

● Izstrādāts meža novērtēšanas metodikas projekts, kurš radīs iespēju noteikt meža kapitāla vērtību.

ZIVSAIMNIECĪBA

● Izstrādāta Zivju resursu atražošanas valsts programma, kura nosaka zivju resursu mākslīgās atražošanas mērķus un uzdevumus.

● Starptautiskajā Baltijas jūras zvejniecības komisijā tika aizstāvētas un iegūtas nacionālās nozvejas kvotas 2001. gadam (aptuveni 72 tūkst. tonnu apjomā).

● Starptautiskajai Jūras pētniecības padomei tika sagatavots zinātniskais pamatojums un rekomendācijas reņģu, brētliņu, lašu un mencu zvejas regulēšanai Baltijas jūrā.

● Parakstīts vienošanās protokols starp Latviju un Eiropas Kopienu par abpusēju pakāpenisku zivju produkcijas tirdzniecības liberalizāciju pēc Eiropas līguma izmaiņu stāšanās spēkā.

● Parakstīti protokoli noslēgto starpvalstu sadarbības līgumu ietvaros par sadarbību zivsaimniecībā 2001. gadā ar Eiropas Savienību, Igauniju un Krievijas Federāciju, un tas nodrošina Latvijas zvejas kuģu darbību citu valstu ekonomiskajās zonās.

● Divpusējās sarunās ar Eiropas Komisiju un ar Poliju tika panākta vienošanās par papildus reņģu zvejas iespējām Baltijas jūrā.

● Ziemeļrietumu Atlantijas zvejniecības organizācijā tika aizstāvētas un iegūtas Latvijas nozvejas kvotas garneļu, paltusu, jūras asaru un citu zivju sugu zvejai Atlantijas okeāna ZR daļā.

5. Zemkopības ministrijas darbības rezultāti un to izvērtējums

PROGRAMMU REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDES ANALĪZE UN VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

01. programmā “Valsts atbalsts Eiropas Savienības kvalitātes prasībām atbilstošas produkcijas ražošanai” 2000. gadā rezultatīvie rādītāji kopumā ir izpildīti atbilstoši pārskata periodā plānotajiem, bet 5 rādītāji ir pārsniegti.

Par 224 tonnām vairāk saražotas augsta ataudzējuma sēklas, ieskaitot otrā gada pavairojumu.

Par 8853 tonnām vairāk realizēts sertificēto šķirņu sēklu, jo subsīdijas par sējplatībām nākamajos gados ir saistītas ar sertificētu sēklu izmantošanu. Līdz ar to palielinājās ziemāju sēklu pirkšanas – pārdošanas apjoms.

Linšķiedru ražošanā par 317 tonnām vairāk iegūts tilināto stiebrīņu, kas izskaidrojams ar ražības palielināšanos – tā bija vislielākā pēdējo 5 gadu laikā.

Sakarā ar pārstrādes jaudu palielināšanu un valsts atbalsta politiku ir palielinājusies cietes kartupeļu ražošana. 2000. gadā cietes ražošanai realizētas 11197 tonnas kartupeļu vairāk nekā tika plānots.

2000. gada programmā tikai 2 rezultatīvie rādītāji netika izpildīti. Plānotā šķirnes materiāla iegāde govkopībā netika izpildīta par 22 dzīvniekiem sakarā ar veterināro krīzi Eiropā. Govju skaits pārraudzībā nav samazinājies, bet ir samazinājies to govju skaits, par kurām maksātas subsīdijas, jo subsīdiju saņemšanai tiek piemēroti augstāki dzīvnieku produktivitātes kritēriji.

02. programma “Lauksaimniecība” ar šādām apakšprogrammām:

02.01. apakšprogrammā “Pasākumi augsnes auglības uzlabošanai” 2000. gadā rezultatīvie rādītāji pamatā ir izpildīti, izņemot rādītāju – meliorācijas pasu izgatavošanu. Plānotas 15 000 meliorācijas pases, sagatavotas tikai 8 192, jo lauku teritorijās nekustamo īpašumu formēšana to nostiprināšanai zemesgrāmatā atpaliek no prognozētā.

Rezultatīvie rādītāji augsnes stāvokļa izpētē pārsniedz plānoto par 1118 ha, kas liecina par zemkopju ieinteresētību augsnes uzlabošanā un racionālā mēslošanas līdzekļu izmantošanā.

02.03. apakšprogramma "Kontroles, uzraudzības un sertifikācijas dienesti"

Pārtikas produkcijas kvalitātes analīzei ņemto paraugu skaita pārpilde pamatā saistīta ar labības un to pārstrādes produktu ārējās tirdzniecības pieaugumu pagājušajā gadā.

Pārtikas produkcijas kvalitātes kontroles un sertificēšanas plānoto pasākumu skaits izpildīts par 106%.

Labības inspicēšanas un kvalitātes sertifikātu izsniegšana ārējai tirdzniecībai, salīdzinot ar 1999. gada faktisko apjomu, bija plānota 160 tūkst. tonnām labības, bet sakarā ar neparedzēti strauji ārējās tirdzniecības apgrozījuma pieaugumu faktiskā izpilde sasniedza 244 359 tonnas jeb 152,7% attiecībā pret plānoto.

Valsts labības rezerves kvalitātes kontrole bija plānota visai iepērkamajai labībai – 40 tūkst. tonnām. BO VAS "Lauksaimniecības tirgus intervences aģentūra" iepirka tikai 36,9 tūkst. tonnas graudu, tāpēc šī rādītāja izpilde ir 92,2% pret plānoto.

Pagājušajā gadā izsniegti 2234 sertifikāti (kvalitātes apliecības) plānoto 100 vietā, jo strauji pieauga labības un tās pārstrādes produktu apjoms ārējā tirdzniecībā. Šī rādītāja izpilde palielinājusies 22,3 reizes.

02.04. apakšprogramma "Lauksaimniecības tirgus intervences aģentūra"

Zemkopības ministrijas programmas "Valsts labības tirgus un tā kvalitātes kontrole" rezultatīvie rādītāji ir atbilstoši plānotajiem. Katru mēnesi Zemkopības ministrijā tiek iesniegta Lauksaimniecības tirgus intervences aģentūras sagatavotā mēneša valsts labības ražošanas un patēriņa pārtikas graudu bilance un informācija par prognozējamo labības izlietojumu.

02.06. apakšprogramma "Pārējie lauksaimniecības pasākumi, konkursi, izstādes"

Apakšprogrammas ietvaros tika noorganizēti visi plānotie pasākumi, tanī skaitā notika ikgadējais konkurss "Sējējs 2000".

02.07. apakšprogrammā "Pasākumi integrācijai Eiropas Savienībā" 2000. gadā rezultatīvie rādītāji ir izpildīti atbilstoši pārskata periodā plānotajiem.

ES lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības likumdošanas kopums jeb *acquis* ir aptuveni 4200 normatīvie dokumenti. Lauksaimniecības *acquis* veido aptuveni 45% no visa ES likumdošanas kopuma. Taču jāņem vērā, ka *acquis* nav statisks dokumentu kopums – tas nepārtraukti tiek atjaunots un pilnveidots.

Zemkopības ministrija ir harmonizējusi aptuveni 8% no visa lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības *acquis*.

2000. gadā Zemkopības ministrija ir izstrādājusi un apstiprinājusi 92 normatīvo aktu projektus.

Zemkopības ministrijas struktūrvienībās pieņemti darbā un apmācīti 15 speciālisti – eksperti, kuri strādā pie Eiropas Savienības likumdošanas harmonizēšanas. Plānots pieņemt vēl 4 speciālistus.

2000. gadā Tulkošanas un terminoloģijas centrs sadarbībā ar Zemkopības ministriju ir pārtulkojis aptuveni 6000 lapas Eiropas Savienības un Latvijas normatīvajiem dokumentiem.

03. programma "Sanitārā robežinspekcija" 2000. gadā plānoto kravu pārbaudi ir izpildījis 93% apmērā.

Rādītāja neizpildes iemesli:

- stājoties spēkā 19.10.1999. Ministru kabineta noteikumiem Nr. 355 "Augu karantīnas noteikumi", samazinājusies fitosanitāro preču kontrolējamā nomenklatūra, kā arī atcelta fitosanitārā kontrole eksporta un tranzīta precēm;

- stājoties spēkā 27.06.2000. Ministru kabineta noteikumiem Nr. 217 "Sanitārās robežinspekcijas kontrolei pakļauto preču saraksts un kontroles kārtība", tika mainīts Sanitārās robežinspekcijas kontrolei pakļauto preču saraksts. Tika atcelta nekaitīguma un drošuma kontrole eksporta un tranzīta preču kravām, ķīmisko preču kravām, kā arī lopbarības graudaugu kultūru veterinārā kontrole.

04. programma "Veterinārmedicīna ar šādām apakšprogrammām:

04.01. apakšprogramma "Veterinārā dienesta galveno funkciju nodrošināšana"

2000. gadā ir palielinājies laboratorisko izmeklējumu apjoms, jo pasliktinājās epizootiskā situācija Eiropas Savienībā un Latvijā.

Diagnostiskā darba laboratoriju skaits 2000.gadā samazināts sakarā ar rajonu veterināro pārvalžu reģionalizāciju. Veterinārajai kontrolei pakļauto uzraudzības objektu skaits ir pieaudzis, jo pieaudzis uzņēmumu skaits piena, zivju un gaļas sektorā.

Palielinājies Eiropas Savienības prasībām atbilstošu uzņēmumu skaits, kā arī uzņēmumu skaits, kuri iekļauti sarakstā eksportam uz Eiropas Savienību.

04.04. apakšprogramma "Dzīvnieku izcelsmes pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēma"

2000. gadā ir pieaudzis dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu izmeklējumu skaits sakarā ar operatīviem norādījumiem no Eiropas Savienības par monitoringa izmeklējumu spektra un apjoma izmaiņām, kā arī

monitoringā palielinājies pozitīvo izmeklējumu skaits jeb atkārtotie izmeklējumi.

05. programma "Zivsaimniecība un zvejniece" ar apakšprogrammu:

05.01. apakšprogrammā "Zivju resursu atražošana"

2000. gadā rezultatīvie rādītāji kopumā tika izpildīti. Dabiskajās ūdenstilpēs izlaista plānotais zivju mazuļu skaits, kā arī izaudzēta virsplāna produkcija. Izaudzēti un izlaisti dabiskajās ūdenstilpēs 1.5 milj. gab. lašu un taimiņu smolti, viengadnieki un mazuļi (plānots 1 milj. gab.), kā arī 11.2 milj. gab. nēģu un līdaku kāpuri (plānots 7 milj. gab.). Rezultatīvo rādītāju neizpilde zandartu, vimbu un plaužu mazuļu izlaišanā (1615 tūkst. gab.) tika kompensēta ar 30 tūkst. gab. lašu smoltu izlaišanu virs plāna.

07. programmā "Izglītība" ar sekojošām apakšprogrammām:

07.01. apakšprogrammā "Vispārējā un profesionālā izglītība" 2000. gadā rezultatīvie rādītāji, ievērojot jaunuzņemto izglītojamo skaitu, kopumā neatbilda plānotajam par 610 audzēkņiem, un par 126 izglītojamajiem mazāk grupās, kuras finansētas no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem. Tā kā notika visu izglītības programmu pārstrāde atbilstoši profesionālās izglītības standartiem, rādītāji atšķiras no plānotajiem.

07.02. apakšprogrammā "Augstākā izglītība" 2000. gadā rezultatīvie rādītāji ir izpildīti atbilstoši pārskata periodā plānotajiem. Neatbilst vidējais nosacītais studējošo skaits gadā kopumā par 30 studentiem. Par 79 studentiem mazāks to studējošo skaits, kuri finansēti no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem. Plānotais absolventu skaits nav izpildīts par 12. Analizējot šo situāciju, jāsecina, ka daļa studentu pārtrauc mācības, jo materiālo apstākļu dēļ iekārtojas darbā.

07.03. apakšprogrammā "Nozarē strādājošo kvalifikācijas celšana un mācību iestāžu metodiskā darba nodrošināšana"

2000. gada rezultatīvie rādītāji ir pilnībā izpildīti. Aktualizētas 5 un par jaunu izstrādātas 3 izglītības programmas. Pieaugušo izglītības pasākumos piedalījušies 15 tūkst. lauku uzņēmēji. Veicināts darbs 60 interešu grupās. Lauku uzņēmējiem sniegtas 18 tūkst. bezmaksas konsultācijas.

08. programmā "Kultūra" 2000. gadā rezultatīvie rādītāji ir izpildīti. Tā kā ir palielinājies muzeju rīkoto izstāžu skaits un muzeji piedāvāja interesantus pasākumus, palielinājies muzeju apmeklētāju skaits, un tas

pārsniedz plānoto-6 tūkst. apmeklētāju vietā bijuši 9,4 tūkst. apmeklētāji.

14. programma "Valsts meža dienests"

Valsts meža dienests pārbaudīja vairāk nekā 85 tūkst. ciršanas pieteikumu, atklāja vairāk nekā 3,5 tūkst. patvaļīgas koku ciršanas gadījumu. Atklāti 84 Mežību likuma un Mežību noteikumu pārkāpumi. 2000.gadā organizēti vairāk nekā 500 semināru mežu īpašniekiem plānoto 50 semināru vietā par dažādiem mežsaimniecības jautājumiem. Nodrošināts efektīvs ugunsapsardzības darbs: 80% meža ugunsgrēku atklāti un ierobežoti platībā, kas mazāka par 0,5 ha, un tikai 1% ugunsgrēku pārsniedzis 10 ha. Turpinājās nolietojušos ugunsnovērošanas torņu plānveidīga nomainīšana ar metāla konstrukcijas torņiem, kas nākotnē būtiski samazinās torņu uzturēšanas izdevumus. Plānoto 18 torņu vietā uzcelti 20 torņi.

01. valsts speciālā budžeta programmā "Zivju fonds" 2000. gadā rezultatīvie rādītāji ir pilnībā izpildīti zivju resursu atražošanas, zinātniski-pētnieciskās, zivju resursu aizsardzības, reģionālās zivsaimniecības attīstības un starptautiskās sadarbības jomās.

PASĀKUMI PAKALPOJUMU KVALITĀTES UZLABOŠANAI UN TO REZULTĀTI

- Saskaņā ar likumu "Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" tika noteikts apmeklētāju iknedēļas pieņemšanas laiks pie valsts sekretāres. Šis solis būtiski uzlaboja Zemkopības ministrijas darbu un veicināja savstarpējo dialogu ar sabiedrību, sniedza iespēju uzklaut dažādus viedokļus, priekšlikumus, iedziļināties sūdzībās arī par padotības iestāžu darbu. Šo iespēju izmantoja gandrīz 200 apmeklētāji. Ņemot vērā lielo apmeklētāju skaitu, tika pagarināts pieņemšanas laika ilgums.

- Zemkopības ministrs vienu reizi mēnesī tikās ar Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi, lai diskutētu par svarīgākajiem un aktuālākajiem lauksaimniecības jautājumiem.

- No jauna tika izveidota Zemkopības ministrijas mājas lapa internetā.

PASĀKUMI VADĪBAS AUDITA UN IEKŠĒJĀS KONTROLES IETEIKUMU REALIZĀCIJAI

- 2000.gadā Zemkopības ministrija koordinēja iekšējā audita sistēmas izveidošanu Zemkopības ministrijas padotības iestādēs.

● Ministrijas Iekšējā audita departaments 2000.gadā ir veicis 34 auditus. Ministrijas vadībai iesniegts 91 ieteikums.

● Ministrijas padotības iestāžu un uzņēmumu auditori veikuši 23 auditus; iestāžu un uzņēmumu vadītājiem iesniegti 168 ieteikumi.

● Pēc Iekšējā audita departamenta ierosinājuma izveidotas vairākas jaunas iekšējās kontroles sistēmas, piemēram, ar ministra rīkojumu noteiktas atbildīgās personas ministrijas pārziņā esošo valsts iestāžu un valsts uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību) uzraudzības realizēšanai, noteikta kārtība pakļautības iestāžu un valsts kapitāla daļu pārvaldīšanai.

● Apstiprināta jauna valsts mantas izmantošanas kārtība ministrijā, ieviesta interneta un citu sakaru pakalpojumu stingra kontrole, sakārtota valsts pasūtījumu lietvedība, racionalizēta autotransporta izmantošana.

● Ministrijas padotības iestādēs un uzņēmumos uzlabota Iekšējā kontrole (BO vai "Lauksaimnieku centrs"; VSIA "Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrs" u.c.).

● Veikta VSIA "Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrs" strukturālā reorganizācija, nomainīti valsts pilnvarnieki un direktors, iecelts zvērināts revidents, pamatā veikta ciltsdarba datu bāzes sakārtošana.

● Pēc auditoru veiktajām pārbaudēm par iepriekšējo gadu subsīdiju saņemšanu, viena zemnieku saimniecība atmaksājusi valstij Ls 1625, bet otram subsīdiju saņēmējam pieprasīts atmaksāt valstij Ls 28 000.

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS EFEKTIVITĀTE UN PLĀNOTIE UZLABOJUMI

Iekšējā audita departaments atbilstoši audita gada plānam un atsevišķiem ministrijas vadības rīkojumiem ir izanalizējis, novērtējis un pārbaudījis vairākas ministrijas un padotības iestāžu Iekšējās kontroles sistēmas.

Kopumā ministrijā un padotības iestādēs Iekšējās kontroles sistēmas ir izveidotas, tās darbojas, bet ne vienmēr efektīvi. Nepieciešama ministrijas struktūrvienību un padotības iestāžu un uzņēmumu vadītāju lielāka izpratne par Iekšējās kontroles sistēmām, t.i., apmācība Iekšējās kontroles sistēmas izveidošanai.

Visos ministrijas Iekšējā audita noslēguma ziņojumos tiek dotas rekomendācijas, un valsts sekretārs apstiprina rīcības plānu Iekšējās kontroles sistēmu uzlabošanas pasākumu veikšanai. Iekšējā audita departamentā izveidota rekomendāciju datu bāze, lai sekotu līdzi audita ieteikumu praktiskai realizācijai.

2001. gadā paredzēts apmācīt Zemkopības ministrijas struktūrvienību vadītājus Iekšējās

kontroles jautājumos un izveidot ministrijas Iekšējā audita padomi, kura izskatītu konkrētu auditu rezultātus un uzraudzītu audita ieteikumu ieviešanas gaitu.

STARPTAUTISKIE PROJEKTI

2000. gadā tika turpināti jau esošie un noslēgti jauni Phare projekti.

1998. gada Phare projekti
Projekts "Tehniskā palīdzība Zemkopības ministrijai lauksaimniecības sektora modernizācijai un pārstrukturizācijai" (plānotais budžets – 1,6 milj. eiro). Darbība paredzēta Twinning projektu darbības ietvaros (divpusēju sakaru nodibināšana starp Latvijas un ES dalībvalstu institūcijām).

Projekts sastāv no trīs komponentēm:
1. veterinārā (**Twinning** partneris – Vācija);
2. fitosanitārā (**Twinning** partneris – Francija);
3. zemes konsolidācija (**Twinning** partneris – Vācija).

Projektā kā institucionālā palīdzība 0,6 milj. eiro ir paredzēti Sanitārā robežinspekcijai, Valsts augu aizsardzības dienestam, Valsts veterinārajam dienestam un Zemes izmantošanas nodaļai. Investīciju daļa 1 milj. eiro apmērā paredzēta Valsts veterinārajam dienestam **HAACP** atliekvielu kontroles mehānisma izveidei un nepieciešamā laboratoriju aprīkojuma nodrošināšanai noteiktajām laboratorijām centrālajā un reģionālajā līmenī.

Projekts "Lauku attīstības pilotprojekts" (budžets – 0,522 milj. eiro) paredzēts sagatavošanās pasākumiem SAPARD programmas ieviešanai.

1999. gada Phare projekti
Projekts "Integrācija Eiropas Savienībā: Likumdošanas saskaņošana" ar mērķi izveidot atbilstošas struktūras veiksmīgai Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) instrumentu un *acquis* ieviešanai.

2000. gada Phare projekti
Projekts "Institūciju stiprināšana Kopējās zivsaimniecības politikai atbilstošas Latvijas zivsaimniecības administrācijas izveidošana" (budžets – 1.6 milj. eiro)

2000. gada laikā tika izstrādāts un no Latvijas un Eiropas Komisijas puses apstiprināts Phare 2000 projekts "Zivsaimniecības administrācijas stiprināšana, piemērojoties ES Kopējās zivsaimniecības politikas prasībām" Projekts paredz zivsaimniecības institucionālās, administratīvās un tehniskās kapacitātes stiprināšanu, kas ietver gan likumdošanas harmonizēšanu, gan atbalstu nozares

politikas veidošanā, gan arī vienotas informācijas sistēmas ieviešanu zivsaimniecības sektorā.

Projekts "Integrētās Latvijas robežu infrastruktūras attīstība" (budžets – 5.14 milj. eiro), kura ietvaros paredzēta tehniskā palīdzība un investīcijas robežas tehniskā menedžmenta stratēģijas sakārtošanai atbilstoši ES standartiem. Projekta realizācijā piedalās trīs institūcijas: Iekšlietu ministrija, Robežsardze un Sanitārā robežinspekcija.

SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS

Zemkopības ministrijas preses dienests:

● Sadarbojās ar Zemkopības ministrijas 2000. gadā atbalstītajiem TV raidījumiem "Lauku saimnieks" un "Eiropas nolaupišana". Šie raidījumi risināja nozīmīgas lauksaimniecības tēmas, kuras saistītas ar

Latvijas integrācijas procesu Eiropas Savienībā, īpaši akcentējot mūsu lauksaimnieku ieguvumu un zaudējumus, iestājoties Eiropas Savienībā.

● Notika regulāra sadarbība ar preses izdevumiem: ("Agrotops", "Praktiskais Latvietis", "Lauku Avīze" u.c.).

● Sagatavotas vairāk nekā 50 informatīvas un analītiskas publikācijas par aktuālām lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības tēmām laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

● Īpaša vērība veltīta reģionālajiem preses izdevumiem, organizējot laikrakstu redakcijās telefonakcijas par lauksaimniecības tēmām. 2000.gadā šādas akcijas notika 15 rajonu redakcijās.

● Gatavoja preses relīzes par būtiskākajiem notikumiem un organizēja preses konferences, kurās informēja žurnālistus par ministrijas darbu saistībā ar lauksaimniecības politikas aktivitātēm un norisēm laukos.

6. Finansējums un tā izlietojums

VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS

2000. gada Zemkopības ministrijas budžetu noteica likums "Par valsts budžetu 2000. gadam". Valsts budžeta līdzekļi izlietoti atbilstoši likumā plānotajiem izdevumiem (2. tabula).

Realizējot institucionālo reformu mežsaimniecības sektorā, ar 2000. gada 1. janvāri tika likvidēta speciālā budžeta programma "Mežsaimniecības attīstības fonds", kā rezultātā Zemkopības ministrijas speciālais budžets 2000. gadā salīdzinājumā ar 1999. gadu bija mazāks par Ls 19.5 milj.

Pārskata gadā kā speciālā budžeta programma tika saglabāts "Zivju fonds", kas nodrošina papildus resursus zivsaimniecības nozares attīstībai (3. tabula).

Grāmatvedības kopsavilkumā ir iekļauti Zemkopības ministrijas pakļautībā, pārraudzībā un pārziņā esošo budžeta iestāžu bilanču un pārskatu konsolidētie dati.

VALSTS INVESTĪCIJU PROGRAMMA (VIP)

Lauksaimniecība ir viens no sektoriem, kurā investīcijas galvenokārt tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem (dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem un speciālā budžeta līdzekļi).

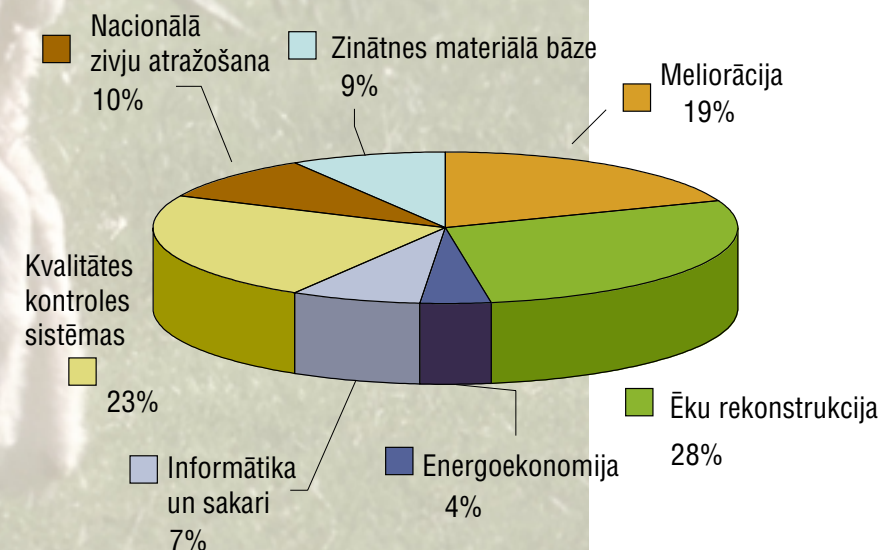
2000. gadā VIP projektu ietvaros paredzētais kopējais finansējuma apjoms bija Ls 1,837 milj., tai skaitā Ls 1,640 milj.-

pamatbudžets, Ls 0,84 milj.-speciālais budžets, Ls 0,008 milj.-dāvinājumi un Ls 0,105 milj.-pašu līdzdalība.

Speciālajā budžetā Valsts investīciju programmas (VIP) realizācijai paredzētā summa no Zivju fonda ir piešķirta 3 zivju audzētavām un Zivsaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveidei atbilstoši ES prasībām.

Zemkopības ministrija 2000. gadā realizējusi 21 investīciju projektu, kas pēc mērķa izlietojuma sadalās šādi (6. attēls):

6. attēls. Investīciju sadalījums

● meliorācijas programma valsts un koplietošanas būvēs (objektos) – 1 programma, kas apvieno 50 projektus par kopējo summu Ls 0,350 milj.;

● 6 ēku rekonstrukcijas projekti par kopējo summu Ls 0,521 milj., no kuriem Ls 0,010 milj. ir pašu līdzekļi;

● energoekonomijas pasākumiem ir paredzēti 2 projekti par kopējo summu Ls 0,071 milj. Ls, no kuriem Ls 0,008 milj. ir pašu līdzekļi;

● informātikas un sakaru programmā ir iekļauti 3 projekti par kopējo summu Ls 0,131 milj., no kuriem Ls 0,010 milj. ir pašu līdzekļi un Ls 0,016 milj. no Zivju fonda;

● dzīvnieku izcelsmes pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmas projekts ir iekļauts standartizācijas un kvalitātes sistēmas programmā par kopējo summu Ls 0,425 milj., no kuriem Ls 0,050 milj. ir pašu līdzekļi;

● nacionālā zivju atražošanas programma – 5 projekti par kopējo summu Ls 0,175 milj., tai skaitā Ls 0,068 milj. no Zivju fonda;

● zinātnes materiālās bāzes attīstība – 3 projekti par kopējo summu Ls 0,156 milj., tai skaitā pašu līdzekļi Ls 0,026 milj.

2000. gadā ir turpināti vai pabeigti realizējamie projekti un uzsākti septiņi jauni projekti. Par prioritāriem tiek uzskatīti informātikas un sakaru, kā arī standartizācijas un kvalitātes sistēmas programmu projekti, kas vērsti uz Eiropas Savienības prasību nodrošināšanu.

Meliorācija valsts un koplietošanas būvēs (objektos) ir ilglaicīga programma un paredzēta valsts un koplietošanas galveno ūdensnoteku (upju, strautu, novadgrāvju), zemāko teritoriju plūdu aizsarggrāvju (polderu) un to regulējošu ietaišu (sūkņu staciju, slūžu) u.c. ierīkošanai vai esošo rekonstrukcijai un darbības atjaunošanai (nodrošināšanai).

Projekti izglītības materiālās bāzes attīstībai galvenokārt ir vērsti uz mācību iestāžu infrastruktūras sakārtošanu un atjaunošanu (katlu māju, siltumtrašu, ūdensvadu, jumtu, kultūras pieminekļu u.c.) ar mērķi saglabāt un attīstīt Latvijas lauku kultūrvēsturisko vidi un normalizēt mācību un audzēkņu sadzīves apstākļus Latvijas Lauksaimniecības universitātē, lauksaimniecības tehnikumos un skolās. Lielākā daļa no investīcijām – Ls 0,399 milj. – izglītībā tiek novirzīta Latvijas Lauksaimniecības universitātes struktūrvienību materiāli tehniskās bāzes sakārtošanai. Tās telpas ir izvietotas arī Jelgavas pilī, kas ir ne tikai mācību iestāde, bet arī republikas nozīmes kultūras un vēstures piemineklis.

Valsts zivju audzētavu rekonstrukcija, attīstība un projektu realizācija pamatojama gan no valsts nozīmes dabas resursu

saglabāšanas, gan ekonomiski izdevīgas tautsaimnieciskas nozares stabilizācijas viedokļa, notikušās izmaiņas ūdeņu ekosistēmā, hidroelektrostaciju celtniecība un darbība uz Daugavas, zvejas intensitātes pieaugums ir nelabvēlīgi ietekmējis zivju krājumu stāvokli. Tas ierobežojis daudzu zivju sugu dabisko vairošanos. Šādos apstākļos zivju (lašu, taimiņu, vimbu, brekšu, zandartu, nēģu u.c.) krājumus var saglabāt un atjaunot, tikai mākslīgi audzējot zivju mazuļus zivju audzētavās un ielaižot tos valstij piederošajās dabīgajās ūdenstilpnēs.

Realizējot Valsts investīciju programmas projektu "Dzīvnieku pārtikas valsts uzraudzība", sakārtojot un pilnveidojot valsts kontroles sistēmu lauksaimniecības un pārtikas produktu nekaitīguma un kvalitātes prasību ieviešanā, ir radīts priekšnosacījums pilnvērtīgai Latvijas lauksaimnieku konkurētspējai vienotā Eiropas Savienības tirgū.

Pēc ministrijai iesniegtajiem apsekojuma datiem par Valsts investīciju programmas īstenošanas gaitu uz 01.01.2001. no tās pakļautībā esošajām iestādēm un organizācijām valsts dotācijas līdzekļi ir apgūti pilnībā. Diemžēl jāatzīst, ka ir projekti, kuru realizācija nenorit pēc sākotnēji plānotā grafika. Tam par iemeslu var minēt projektu realizējošo institūciju nespēju nodrošināt pašu līdzdalības kapitālu. Valsts veterinārais dienests 2000. gadā no plānotajiem Ls 0,050 milj. ir Valsts investīciju programmas projekta realizācijā ieguldījis tikai Ls 0,002 milj. pašu ieņēmumu.

Rezumējot visu, varam secināt, ka Zemkopības ministrijai Valsts investīciju programmas ietvaros piešķirtais finansējums nenodrošina reālo vajadzību pēc investīcijām, tāpēc iespējams realizēt tikai ierobežotu projektu skaitu, kas diemžēl nevar nodrošināt ilgtspējīgu attīstību nozarē.

VALSTS PĀRVALDES INSTITŪCIJU PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

2000.gadā ministrija pasūtīja 37 pētījumus, kurus finansēja no valsts pārvaldes institūcijām iedalītajiem līdzekļiem par kopējo summu Ls 186,7 tūkst. (7. attēls), tai skaitā:

1. Lauksaimniecības nozaru un pārstrādes attīstības departaments – desmit (Ls 40 750);

2. Veterinārais un pārtikas departaments – septiņus (Ls 21 477);

3. Lauksaimniecības politikas un ES integrācijas departaments – piecus (Ls 18 500);

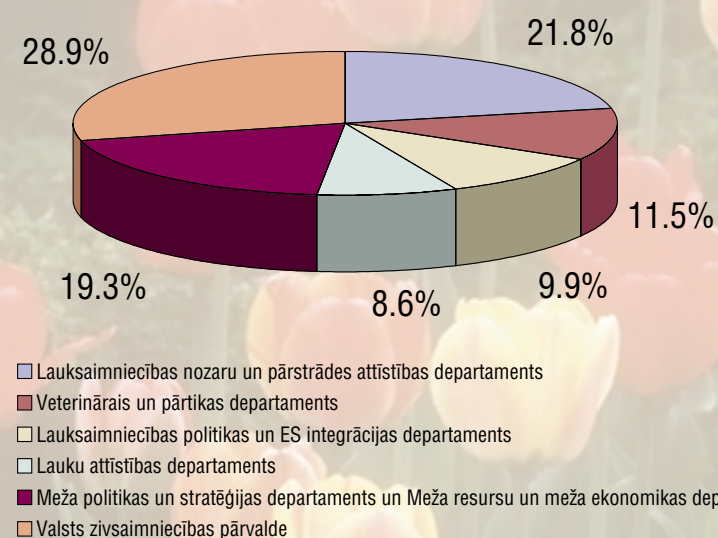
4. Lauku attīstības departaments – trīs (Ls 16 000);

5. Meža politikas un stratēģijas departaments un Meža resursu un meža ekonomikas departaments – sešus (Ls 36 017);

6. Valsts zivsaimniecības pārvalde – sešus (Ls 53 956).

Pētījumu rezultāti ir izstrādnes, kas ir būtiskas lauksaimniecības, mezsaimniecības un zivsaimniecības politikas sekmīgai realizācijai.

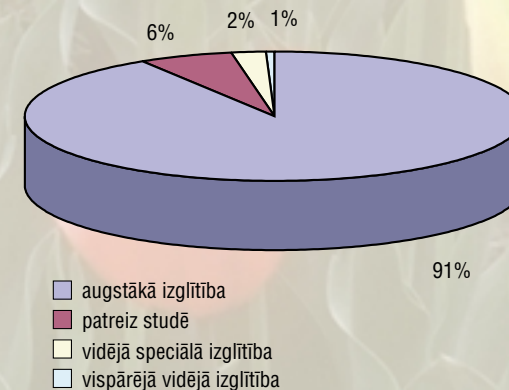
7. attēls. Zemkopības ministrijas pasūtītie pētījumi

PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA

2000. gadā ministrijas personāls ir mainījies un papildinājies ar gados jauniem, izglītotiem, perspektīviem darbiniekiem (8. un 9. attēls).

8. attēls. Zemkopības ministrijas darbinieku izglītības līmenis

Personāla analīze liecina, ka 91% darbinieku ir augstākā izglītība, bet vairāki no viņiem savas zināšanas papildina augstāko mācību iestāžu maģistrantūrās neklātienēs vai vakara nodāšanās.

23% ministrijas darbinieku brīvi pārvalda kādu no Eiropas valstu valodām.

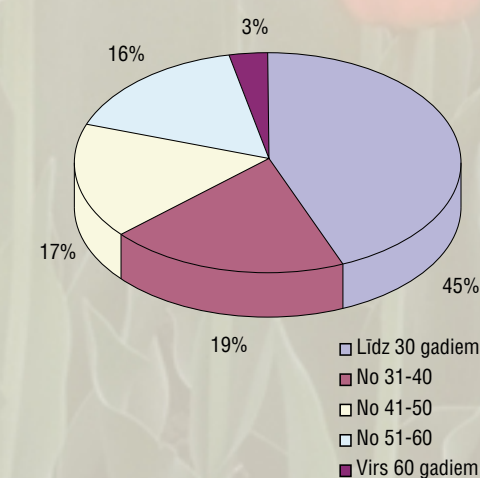
Gada sākumā pēc Valsts administrācijas skolas piedāvājuma tika veikta vispusīga darbinieku izglītības vajadzību izpēte un noteikti izglītības virzieni:

● Eiropas Savienības politika, ekonomika un ekonomiskā integrācija Eiropas Savienībā,
● informācijas tehnoloģijas,
● kvalitātes vadības sistēmas,
● saskarsmes psiholoģija,
● svešvalodas.

2000. gadā 69 ministrijas darbinieki paaugstināja savu kvalifikāciju galvenokārt Valsts administrācijas skolā, t.sk. 41 darbinieks apguva šādas programmas:

● "Eiropas Savienības pamatnostādnes",
● "Kopējā lauksaimniecības politika",
● "ES likumdošana lauksaimniecības nozarē".

9. attēls. Zemkopības ministrijas darbinieku skaits pa vecuma grupām

Pielikums

Iekšējā audita departaments sadarbībā ar Finanšu ministriju organizēja kursu "Iekšējais audits valsts pārvaldē" un "Iekšējā audita pamatprincipi".

Bezpeļņas organizācijā sabiedrībā ar iero-
bežotu atbildību "Latvijas Lauksaimniecības

konsultāciju un izglītības atbalsta centrs" datoru kursus apmeklēja 28 darbinieki.

Angļu valodu 2000. gada I pusgadā mācījās 26 darbinieki, bet II pusgadā – 60 darbinieki, no kuriem 8 darbinieki apmeklēja intensīvos angļu valodas kursus.

7. Prognozes un plāni

ADMINISTRĒŠANAS SISTĒMAS UZLABOŠANA

2000. gadā turpinājās ministrijā 1999. gada septembrī iesāktais ministrijas reorganizācijas process, kā rezultātā uz Lauksaimniecības politikas un ES integrācijas departamenta bāzes tika izveidoti divi departamenti – Lauksaimniecības stratēģijas departaments un Integrācijas Eiropas Savienībā un ārējo sakaru departaments. Šis reorganizācijas mērķis – operatīva lauksaimniecības politikas izstrāde un realizācija, Latvijas pozīcijas sagatavošana lauksaimniecības jautājumos sarunām ar Eiropas Savienību.

Tika precizēti ierēdņu amatu apraksti atbilstoši struktūrvienību jaunajiem nolikumiem un funkcijām.

Laikā optimizētu ministrijas sadarbību ar masu informācijas līdzekļiem, plašāk izskaidrotu valsts politiku lauksaimniecībā, zivsaimniecībā un mežsaimniecībā, sniegtu operatīvu informāciju par ministrijas darbību Zemkopības ministrijas mājas lapā, tika izveidota patstāvīga struktūrvienība – Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa.

Tika izveidotas 19 ekspertu štata vienības. Šo ekspertu galvenais uzdevums – Eiropas Savienības un Latvijas lauksaimniecības likumdošanas saskaņošana.

Ministrijā tika organizēts darbs jaunā Valsts civildienesta likuma ieviešanā. Tika izvērtēti darbinieku pienākumi un noteikti ierēdņu un darbinieku amati.

Veikti pārkārtējumi arī administratīvā procesa nodrošināšanā – notikušas izmaiņas darba plānošanā un darba analizē.

Īpaša vērība ministrijā tiek veltīta Valdības deklarācijā izvirzīto uzdevumu izpildei un nozares attīstības prioritārajiem jautājumiem. Darbinieki ik ceturksni par savu darbu iesniedz atskaites, kuras izskata struktūrvienību vadītāji un valsts sekretārs. Katra ierēdņa un darbinieka veikums tiek analizēts un tiek izvērtēta viņa darbība atbilstoši ministrijas uzdevumiem.

2000. gadā tika uzsākts darbs pie ministrijas personāla vadības un attīstības stratēģijas izstrādes. Svarīgākais personāla vadībā – personāla pārvaldīšanas rīcības programmas

izstrāde, darba izpildes analīzes un novērtējuma sistēmas izstrāde un tā ieviešana, sistemātiska personāla mācību vajadzību apzināšana, ministrijas struktūras pilnveidošana atbilstoši valsts pārvaldes uzdevumiem un nozares attīstības tendencēm.

ĪESTĀDES DARBĪBAS UZLABOŠANA

Zemkopības ministrija ir piekritusi Pasaules Bankas piedāvājumam piedalīties pilotprojektā, kura rezultātā tiks izstrādāts ministrijas stratēģiskais plāns, kas ļaus vidējā termiņa politiskās prioritātes saistīt ar valsts budžeta plānošanu.

STARPTAUTISKIE PROJEKTI

Celulozes rūpnīcas "BALTIC PULP" projekts

2000. gadā sekmīgi turpinājās darbs pie akciju sabiedrības "Baltic Pulp" celulozes rūpnīcas projekta sagatavošanas. Tika sagatavots celulozes rūpnīcas ekonomiskais un finanšu ietekmes novērtējums.

Novērtējums tapa pamatojoties uz pētījumu par celulozes rūpnīcas celtniecības projekta ietekmi uz tautsaimniecību ņemot vērā 1999. gada ekonomiskos rādītājus.

Plānots, ka rūpnīca gadā saražos 600 tūkst. tonnu celulozes, patērējot 3 milj. kubikmetru Latvijas koksnes izejvielas, no tām 2 milj. kubikmetrus papīrmalkas un 1 milj. kubikmetrus šķeldas.

Celulozes ražošanas uzsākšana dos vienreizēju iekšzemes kopprodukta (IK) pieaugumu par 335 milj. eiro gadā jeb 5% (attiecībā pret 1999. gadu). Neto eksporta pieaugums gadā varētu sasniegt 270,2 milj. eiro, veicinot maksājumu bilances tekošā konta deficīta samazinājumu par 20%. Uzkrātās tiešās ārvalstu investīcijas pieaugs par 40%.

Valstij jāsedz infrastruktūras izmaksas 15 milj. eiro apmērā.

Plānots, ka celulozes rūpnīcas celtniecība norisināsies trīs gadus un šajā laikā iekšzemes kopprodukts palielināsies par 1,5% gadā.

Rūpnīcā tiks radītas ap 570 strādājošo darba vietas.

1. tabula

AKTĪVI UN PASĪVI (KOPSAVILKUMA BILANCE LATOS)

Nr.p.k.		2000. gada sākumā	2000. gada beigās
1.	Aktīvi:	177454982	163782849
1.1.	Ilgtermiņa ieguldījumi	169755495	157926273
1.2.	Apgrūzāmie līdzekļi	7699487	5856576
2.	Pasīvi:	177454982	163782849
2.1.	Pašu kapitāls	171670977	160443383
2.2.	Kreditori	5784005	3339466

2. tabula

VALSTS PAMATBUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS (LATOS)

Nr.p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	46936376	59587858	57799101
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	40970194	49639489	49639489
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	5966182	9948369	8159612
2.	Izdevumi (kopā)	46988361	59750500	57763430
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	43830853	55777147	54554345
2.1.1.	Atalgojumi	10474782	15312966	15009240
2.1.2.	Komandējumi	268985	344162	326865
2.1.3.	Subsidijas un dotācijas	21154365	22391558	22381063
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā)	3157508	3973353	3209085
2.2.1.	Inventāra iegāde	833541	1013444	923194
2.2.2.	Kapitālais remonts	353856	393808	402163
2.2.3.	Investīcijas	1962482	1837000	1783581
3.	Nodarbinātība:			
3.1.	Faktiskais nodarbināto skaits	7604	–	8613
3.2.	Vidējā darba alga mēnesī	115	–	145

3. tabula

VALSTS SPECIĀLĀ BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS (LATOS)

Nr.p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	20011964	550000	569772
1.1.	Īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi	18544739	550000	569772
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	1467225	–	–
2.	Izdevumi (kopā):	23580968	550000	544249
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā):	21668142	456000	456000
2.1.1.	Atalgojumi	8559126	–	–
2.1.2.	Komandējumi	120488	–	–
2.1.3.	Subsidijas un dotācijas	569011	418000	418000
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	1912826	94000	88249
2.2.1.	Inventāra iegāde	–	–	–
2.2.2.	Kapitālais remonts	261775	–	–
2.2.3.	Investīcijas	365183	84000	78250
3.	Nodarbinātība:			
3.1.	Faktiskais nodarbināto skaits	4200	–	–
3.2.	Vidējā darba alga mēnesī	170	–	–

4. tabula

MINISTRIJAS PAKĻAUTĪBĀ UN PĀRRAUDZĪBĀ ESOŠO BUDŽETA IESTĀŽU SAŅEMTO ZIEDOJUMU UN DĀVINĀJUMU IZLIETOJUMS (LATOS)

	Lati
Saņemts (kopā):	209109
1. Ziedojumi un dāvinājumi ar norādītu mērķi	209109
t. sk. ziedojumi no juridiskajām personām	98395
no tiem: no sabiedrībām ar ierobežotu atbildību	25572
no akciju sabiedrībām	71079
no individuāliem uzņēmumiem	68
no citiem privātiem uzņēmumiem	1676
Ziedojumi no fiziskām personām	5987
Ziedojumi no valsts un pašvaldību uzņēmumiem	34117
Ziedojumi no ārvalstu juridiskajām un fiziskām personām	70610
Izlietots (kopā)	192015
t. sk. algu izmaksas	14251
Komandējumi	6366
Pamatlīdzekļu iegāde	11023
Kapitālais remonts	-

5. tabula

IEMAKSAS STARPTAUTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM (LATOS)

Nr.p.k.	Organizācijas nosaukums	1999. gadā	2000. gadā
1	Graudu zinātnes un tehnikas organizācija	1781	1611
2	Sēklas kontroles asociācija	1734	1760
3	Eiropas un Vidusjūras augu aizsardzības organizācija	8734	7592
4	Epizootijas birojs	5961	5598
5	Pārtikas un lauksaimniec. organizācija (FAO)	176448	167799
6	Baltijas jūras zvejniecības komisija		4396
7	Pasaules arāju organizācija	1179	1086
8	Starptautiskā cukura organizācija	2403	2668
	Kopā	198240	192510